

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Пламен Веселинов Киров

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен

ДОКТОР

Област на висше образование: Социални, стопански и правни науки (3.)

Професионално направление: Право (3.6)

Научна специалност: Международно право и международни отношения

Автор на дисертационния труд:

АВГУСТИН АСЕНОВ ЯНЧЕВ

докторант в редовна форма към катедра „Международно право и международни отношения” на Юридическия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски”

Тема на дисертационния труд:

**ПРАВНИ МЕХАНИЗМИ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ В
ОТНОШЕНИЯТА ЕС – ТРЕТИ СТРАНИ**

Научен ръководител:

доц. д-р (проф.) Николай Марин

Със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 1938 от 09.10.2023 г. съм определен за член на научното във връзка със защитата на Августин Асенов Янчев, редовен докторант по професионално направление Право (3.6), научна специалност Международно право и международни отношения за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, като на първото заседание на Научното жури ми е възложено да изготвя становище по дисертационния труд.

Августин Асенов Янчев е зачислен за редовен докторант по Международно право и международни отношения към катедра „Международно право и международни отношения “ на Юридическия факултет на ЮЗУ ”Неофит Рилски”, считано от 24.09.2020 г. до 23.09.2023 г. със Заповед на Ректора на ЮЗУ ”Неофит Рилски” № 1737 от 09.10.2020 г.

В изпълнение на заповедта на Ректора на Университета и решението на Научното жури, като се ръководя от изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за прилагането му, предлагам на вниманието на уважаемите членове на Научното жури следните свои констатации и изводи, както и мотивираното от тях заключение.

Предоставеният от Августин Асенов Янчев комплект от материали включва следните документи: автобиография; заповед за зачисляване на докторанта; удостоверение за успешно положени докторантски минимума; дисертационен труд; автореферат; заповед за отчисляване с право на защита; списък и копия на научните публикации на Августин Асенов Янчев, свързани с темата на дисертационния труд; декларация за оригиналност на труда и достоверност на приложените документи.

Докторантът е приложил три научни статии, свързани с темата на дисертационния труд.

Считам, че са спазени всички изисквания относно хода на процедурата и оформянето на дисертационния труд.

Темата „Правни механизми за защита на личните данни в отношенията ЕС – трети страни” в нейните теоретични, материалноправни и процесуалноправни аспекти като предмет, подход и метод на изследване би била изпитание за всеки учен. Тя има своя теоретичен, исторически, правнонормативен и практико-приложен аспект. Актуална за демократичните конституционни системи, темата изисква историко-правно и сравнително-правно изследване на цялостната проблематика, свързана със системата от правни механизми за защита на личните данни в контекста на възприетия от Европейския съюз модел на защита на личните данни. Актуалността на изследването се определя от тенденцията, която постепенно се оформя в сферата на съвременните права и свободи на човека, обработката на лични данни на физическите лица да се извършва при спазването на определени условия и осигуряването на подходяща защита на тези данни, като в същото време свободното им движение през националните граници не бива ограничавано. Изведен самостоятелно като тема и разгледан чрез приложения от докторанта подход, въпросът за защитата на личните данни в отношенията ЕС – трети страни е разработен във формата на цялостно теоретично изследване. Към момента тази тема не е разработвана с приложения подход самостоятелно, макар че, като фрагмент от друга проблематика не е убягнала от сериозно научно внимание на други автори. Актуалността на изследваната тема, особено след натрупването на значителна практика от Съда на Европейския съюз и надзорните органи по защита на данните на държавите членки, не подлежи на съмнение, а разработването на настоящия дисертационен труд поставя сериозни правни проблеми за научна дискусия.

Августин Янчев демонстрира изключително високо ниво на познаване на проблематиката. Използваният в изследването фактически и теоретичен материал е широк, а научната литература – впечатляваща. Докторантът демонстрира забележителна осведоменост в областта на историята и теорията на правата и свободите на човека и способност творчески да

оценява огромната литература, натрупана в изследванията в областта на правата на човека. Широките познания на автора на дисертацията в областта на защитата на личните данни, както по отношение на историята на основните права и свободи на човека и историята на политическите и правни учения, дават възможност да се направи задълбочено юридическо изследване на множеството аспекти, които темата на дисертацията предполага.

Методологичният инструментариум на изследването е богат – като се започне с историческия, телеологическия и сравнителния метод и се премине към юридическия и политологичния метод. Това дава възможност да се навлезе в дълбочина на темата и в същото време да се обхване цялата богата проблематика свързана с теорията и практиката в областта на защитата на личните данни. Обобщена и синтезирана представена е волята на законодателя на Европейския съюз при приемането на Общия регламент относно защита на данните. Направен е задълбочен анализ на най-важните решения на европейската юрисдикция във връзка с изследвана проблематика.

В структурно отношение трудът е добре построен, което по начало изключва повторения и празноти в изложението. Дисертацията е в обем от 338 страници и се състои от въведение, четири глави, заключение и библиография. Библиографията съдържа 250 заглавия, от които 29 са български публикации, 1 е преведена от английски, 59 са публикувани на чужд език, 45 са нормативни актове и други основни документи, разгледани са 36 дела на Съда на Европейския съюз и 80 източника в интернет.

В дисертационния труд убедително е представен теоретичния фундамент на защитата на личните данни. Умело са анализирани основните документи в областта на защитата на личните данни. Представени и изследвани самостоятелно са източниците, принципите и правните механизми за защита на личните данни в отношенията ЕС – трети страни. Дисертационният труд може да бъде определен като самостоятелно,

цялостно и модерно изследване в Република България, концентрирано върху защитата на личните данни и нейното функциониране в модерното демократично общество. Осъществяването на защитата на личните данни е важен и модерен въпрос в правната наука в областта на основните права и свободи на човека. Основно в предмета на изследване на дисертацията е определянето на нивото на защита на личните данни в Европейския съюз и как това ниво се предоставя при предаването им към трети държави или международни организации. Научният труд включва интересен и задълбочен сравнително-правен преглед и анализ на различните режими за защита на личните данни. В същото време авторът на дисертацията анализира и изяснява особеностите на действащия в момента европейски модел за защита на личните данни, като разглежда сериозно и характеристиките на другите модели за осигуряването на тази защита. В представеното изследване е обосновано и поддържано важното разбиране, че защитата на личните данни е основно право на човека, което следва да бъде предоставяно на физическите лица, в която и да е правна система.

Съдържанието на Глава първа от дисертационния труд изчерпателно разглежда и систематизира в исторически план основните документи, осигуряващи защитата на личните данни. В нея са разгледани както общи, така и специални международни актове. Анализирани са и условията за обособяване на защитата на личните данни като самостоятелно право в каталога с основните права и свободи на човека. Докторантът доказва, че това е основно право на човека, което следва да бъде предоставено на физическите лица във връзка с правото на неприкосновеност на личния живот. Авторът обособява и основните принципи за защита на личните данни, както и основните термини, които са определени в основополагащи за тази област на правото международни документи и актове. Също така са определени и границите на това основно право на човека, което според автора не е неограничено.

В Глава втора авторът изчерпателно разглежда и анализира нормативните актове в областта на защитата на личните данни в Европейския съюз. Тя изяснява съдържанието на понятието „защита на личните данни“ в ЕС, проследява историческото развитие на разбирането за право на защита на личните данни в ЕС, обобщава актуалното място на това право в системата на ЕС и определя какво е нивото на защита на личните данни в ЕС. В същото време в нея докторантът представя принципите за защита на личните данни в европейското право, които следва да бъдат спазвани при обработката на такива данни както на територията на ЕС/ЕИП, така и на територията на трети държави или международни организации. Авторът посочва правата, които са осигурени на физическите лица в рамките на ЕС/ЕИП и които следва да бъдат осигурени при предаването на техни лични данни към трети държави или международни организации. По този начин докторантът поставя базата за идентифициране на тенденциите за развитие на правото на защита на личните данни в ЕС, както и необходимото ниво на защита, което следва да бъде осигурено на физическите лица и правата, които следва да им бъдат предоставени, без значение къде се извършва самата обработка на тези данни.

Глава трета е посветена на различните модели за защита на личните данни в отделни международни организации. В нея се изяснява какъв е приносът на Организацията на американските държави, Асоциацията на страните от Югоизточна Азия и Общността на нациите (Commonwealth of Nations) в развитието на правото в областта на основните права човека на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни. Това включва и анализ относно това под каква форма приемат разгледаните международни организации правната уредба в тази област и дали тази уредба има задължителен характер за държавите членки, или е използвана само като насоки за тези държави. По този начин Августин Янчев доказва значимостта на европейската правна уредба за защита на личните данни в международен мащаб.

Глава четвърта е посветена на механизмите за защита на личните данни в отношенията ЕС – трети страни. В нея, докторантът е успял да представи в завършен вид настоящата ситуация при предаването на лични данни на граждани на ЕС към трети страни чрез подробно разглеждане и анализиране на тези механизми. Авторът много добре е представил проблематиката за преноса и обработването на лични данни към страни, чието законодателство не отговаря на принципите и стандартите, заложиени от ЕС. В тази глава авторът прави анализ и на териториалният обхват на Общия регламент относно защита на данните, като важна част от осигуряването на това право на физическите лица граждани на ЕС. В тази глава на първо място е разгледана и анализирана общата правна рамка за предаване на данни въз основа на решение относно предоставяно адекватно ниво на защита. За да демонстрира приложението на този механизъм на практика докторантът разглежда едни от най-важните и основополагащи решения за адекватност на Европейската комисия, а именно тези относно Великобритания, Япония, Канада и Съединените американски щати. По този начин авторът обособява проблемните моменти при приемането на такива решения от Европейската комисия, както и добрите практики в законодателствата на трети държави, които осигуряват адекватно ниво на защита. По нататък авторът разглежда и анализира механизмите за предаване на данни към трети държави или международни организации, които осигуряват подходящи гаранции, че нивото на защита по същество е равностойно на предоставяното в ЕС. Глава четвърта завършва с преглед и анализ на дерогациите като механизъм за законосъобразно предаване на лични данни към трети държави или международни организации.

Заклучението на дисертацията съдържа изводи и предложения *de lege ferenda*.

Към дисертацията са приложени три публикации свързани с темата на дисертационния труд. Особено внимание заслужават разработките: „Нарушенията на сигурността на личните данни като основно

предизвикателство за националната сигурност“, и „Преглед на основните правни механизми за защита на личните данни при предаването им на трети държави или международни организации“.

Дисертационният труд доказва по убедителен начин задълбоченото познаване на теоретичния и практико-правен аспект на проблематиката в областта на защитата на личните данни. В него и в представените научни публикации са представени и анализирани богати по обем и съдържание теоретични концепции и становища, направени са важни предложения *de lege ferenda*, които определено допринасят за развитието на теорията за защита на личните данни.

Авторефератът на Августин Янчев съдържа прецизно всички необходими елементи, а справка за научните приноси, изготвена от докторанта, изразява точно постигнатото с дисертацията. В дисертационния труд се наблюдават и някои неточности, които не намаляват научната му стойност. Докторантът може да направи по-задълбочен анализ на проблемите с преноса и обработването на лични данни към страни, чието законодателство не отговаря на принципите заложиени от ЕС за защитата на личните данни, като не бива да се притеснява да бъде критичен. След прецизиране и развитие на някои от тезите дисертационният труд заслужава да стане обществено достояние като самостоятелна научна публикация. С научната си стойност на цялостно изследване на основното право на защита на личните данни, такава публикация би била полезно четиво не само за изследователи в сферата на правото на ЕС, но и за хора, които се занимават с обработката на лични данни.

В заключение, давам положителна оценка на дисертационния труд, като имам предвид, че той съдържа научни резултати, представляващи оригинален принос в правната наука, както и задълбочените теоретични познания на докторанта и способността му за самостоятелни научни изследвания.

Уважаеми членове на Научното жури,

Като имам предвид качествата на дисертационния труд считам, че той притежава безспорни достойнства, демонстрира задълбочен анализ, водещ до теоретични изводи, съдържа важни приносни моменти и предложения *de lege ferenda*, поради което с убеждение предлагам на Научното жури да даде образователната и научна степен „Доктор“ на Августин Асенов Янчев.

05.12.2023 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Пламен Киров

OPINION

From

Prof. Dr. Plamen Veselinov Kirov

on dissertation for the award of the educational and scientific degree

DOCTOR

Field of higher education: social, economic, and legal sciences (3.)

Professional field: Law (3.6)

Scientific speciality: International Law and International Relations

Author of the dissertation:

AVGUSTIN ASENOV YANCHEV

PhD student in full-time study at the Department of International Law and International Relations, Faculty of Law, South-West University “Neofit Rilski”

Subject of the dissertation:

**LEGAL MECHANISMS FOR THE PROTECTION OF PERSONAL
DATA IN EU – THIRD COUNTRY RELATIONS**

Scientific supervisor:

Assoc. Prof. Dr. Nikolay Marin

By Order of the Rector of the SWU “Neofit Rilski” No. 1938 of 09.10.2023 I have been appointed as a member of the Scientific Jury in connection with the dissertation defence of Avgustin Asenov Yanchev, a full-time PhD student in the professional field of Law (3.6), scientific specialty International Law and International Relations for the award of the educational and scientific degree “Doctor”, and at the first meeting of the Scientific Jury I was assigned to draft an opinion on the dissertation.

Avgustin Asenov Yanchev is appointed as a full-time PhD student in International Law and International Relations at the Department of International Law and International Relations of the Faculty of Law of the South-West University “Neofit Rilski” from 24.09.2020 to 23.09.2023 by the Order of the Rector of the South-West University “Neofit Rilski” No. 1737 of 09.10.2020.

In compliance with the order of the Rector of the University and the decision of the Scientific Jury, guided by the requirements of the Law for the Development of Academic Staff of the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation, I hereby bring to the attention of the honourable members of the Scientific Jury the following findings and conclusions, as well as their reasoned conclusion.

The set of materials provided by Avgustin Asenov Yanchev includes the following documents: curriculum vitae; order for enrolment of the doctoral student; certificate of successful completion of doctoral minimums; dissertation; abstract; order for enrolment with the right of defence; list and copies of the scientific publications of Avgustin Asenov Yanchev related to the topic of the dissertation; declaration of originality of the work and authenticity of the attached documents.

The doctoral candidate has attached three scientific articles related to the dissertation topic.

I believe that all the requirements concerning the procedure and formatting of the dissertation have been met.

The subject “Legal Mechanisms for the Protection of Personal Data in EU – Third Country Relations” in its theoretical, substantive, and procedural aspects as a subject, approach and method of research would be a test for any researcher. It has its theoretical, historical, legal-normative, and practical-applied aspects. Relevant for democratic constitutional systems, the topic requires a historical-legal and comparative-legal study of the overall issues related to the system of legal mechanisms of personal data protection in the context of the model of personal data protection adopted by the European Union. The relevance of the study is determined by the tendency, which is gradually taking shape in the sphere of modern human rights and freedoms, for the processing of personal data of natural persons to be carried out in compliance with certain conditions and ensuring appropriate protection of these data, while at the same time their free movement across national borders should not be limited. Taken as a subject in its own right and addressed through the approach applied by the PhD student, the issue of personal data protection in EU – third country relations is developed in the form of a comprehensive theoretical study. To date, this topic has not been developed with the applied approach independently, although, as a fragment of another problematic, it has not escaped the serious scholarly attention of other authors. The relevance of the topic under study, especially after the accumulation of considerable case law by the Court of Justice of the European Union and the data protection supervisory authorities of the Member States, is not in doubt, and the development of this dissertation raises serious legal issues for scientific discussion.

Augustin Yanchev demonstrates an extremely high level of knowledge of the issues. The factual and theoretical material used in the study is wide and the scientific literature is impressive. The doctoral candidate demonstrates a remarkable awareness of the history and theory of human rights and freedoms and an ability to creatively assess the vast literature that has accumulated in human rights research. The author's broad knowledge of the field of data protection, both in terms of the history of fundamental human rights and

freedoms and the history of political and legal doctrines, enables a thorough legal study of the many aspects that the dissertation topic entails.

The methodological toolkit of the study is rich – starting with the historical, teleological, and comparative methods and moving on to the legal and political science methods. This makes it possible to go into the depth of the topic and at the same time to cover all the rich issues related to theory and practice in the field of data protection. The will of the European Union legislator in adopting the General Data Protection Regulation is summarised and synthesised. It provides an in-depth analysis of the most important decisions of the European jurisdiction in relation to the issues studied.

Structurally, the work is well constructed, which initially excludes repetitions and gaps in the exposition. The thesis is 338 pages long and consists of an introduction, four chapters, a conclusion, and a bibliography. The bibliography contains 250 titles, of which 29 are Bulgarian publications, 1 is translated from English, 59 are published in a foreign language, 45 are legal acts and other basic documents, 36 CJEU cases and 80 Internet sources are examined.

The dissertation convincingly presents the theoretical foundation of data protection. The main documents in the field of personal data protection are skilfully analysed. The sources, principles, and legal mechanisms for the protection of personal data in EU – third country relations are independently presented and explored. The dissertation can be defined as an independent, comprehensive, and modern study in the Republic of Bulgaria, concentrating on the protection of personal data and its functioning in the modern democratic society. The implementation of the protection of personal data is an important and modern issue in legal science in the field of fundamental rights and freedoms of human beings. Central to the subject matter of this dissertation is the determination of the level of protection of personal data in the European Union and how this level is provided when data is transferred to third countries or international organisations. The scientific work includes an interesting and in-

depth comparative legal overview and analysis of the different data protection regimes. At the same time, the author of the thesis analyses and clarifies the features of the current European model of personal data protection, while also seriously considering the characteristics of other models for ensuring this protection. The presented research justifies and supports the important understanding that the protection of personal data is a fundamental human right that should be granted to individuals in any legal system.

The content of Chapter One of the dissertation comprehensively examines and systematises in a historical perspective the main documents ensuring the protection of personal data. It examines both general and specific international acts. It also analyses the conditions for setting aside the protection of personal data as an individual right in the catalogue of fundamental human rights and freedoms. The PhD student proves that it is a fundamental human right that should be granted to individuals in conjunction with the right to privacy. The author also identifies the basic principles of personal data protection and the basic terms that are defined in international documents and acts, fundamental for this area of law. It also defines the limits of this fundamental human right, which, according to the author, is not unlimited.

In Chapter Two, the author comprehensively examines and analyses the data protection legislation in the European Union. It clarifies the content of the concept of 'data protection' in the EU, traces the historical development of the understanding of the right to data protection in the EU, summarises the current place of this right in the EU system and determines what the level of data protection is in the EU. At the same time, it presents the principles of data protection in European law that should be respected when processing such data both within the EU/EEA and in third countries or international organisations. The author indicates the rights that are ensured to individuals within the EU/EEA and that should be ensured when transferring their personal data to third countries or international organisations. In doing so, the doctoral candidate sets the basis for identifying the trends in the development of data protection law

in the EU, as well as the necessary level of protection that should be provided to individuals and the rights that should be granted to them, no matter where the processing of these data itself takes place.

Chapter Three is dedicated to the different models of data protection in different international organisations. It clarifies what the Organization of American States, the Association of Southeast Asian Nations and the Commonwealth of Nations have contributed to the development of law in fundamental human rights to privacy and data protection. This includes an analysis of the form in which the international organizations under review have adopted legal frameworks in this area and whether these frameworks are binding on member states or have been used only as guidelines for those states. In this way, Avgustin Yanchev demonstrates the relevance of the European legal framework for the protection of personal data internationally.

Chapter Four is focused on data protection mechanisms in EU – third country relations. In it, the PhD student has managed to present in a complete form the current situation in the transfer of personal data of EU citizens to third countries by examining and analysing these mechanisms in detail. The author has very well presented the issues of the transfer and processing of personal data to countries whose legislation does not comply with the principles and standards set by the EU. In this chapter, the author also analyses the territorial scope of the General Data Protection Regulation as an important part of ensuring this right to EU citizens. In this chapter, firstly, the general legal framework for data transfers is examined and analysed based on a decision on the adequate level of protection provided. To demonstrate the application of this mechanism in practice, the PhD student examines some of the most important and fundamental adequacy decisions of the European Commission, namely those concerning the United Kingdom, Japan, Canada, and the United States of America. In this way, the author identifies the problematic moments in the adoption of such decisions by the European Commission, as well as the best practices in the legislation of third countries that provide an adequate level of protection. The author further

examines and analyses the mechanisms for transferring data to third countries or international organisations that provide adequate guarantees that the level of protection is substantially equivalent to that provided in the EU. Chapter Four concludes with an overview and analysis of derogations as a mechanism for lawful transfers of personal data to third countries or international organisations.

The conclusion of the dissertation contains conclusions and proposals *de lege ferenda*.

Three publications related to the topic of the dissertation are enclosed. “Personal data breaches as a major challenge for national security”, and “Review of the main legal mechanisms for the protection of personal data in case of their transfer to third countries or international organizations”.

The dissertation proves in a convincing way the in-depth knowledge of the theoretical and practical-legal aspect of the problems in the field of personal data protection. In it and in the presented scientific publications, theoretical concepts, and opinions rich in volume and content are presented and analysed, important proposals *de lege ferenda* are made, which contribute to the development of the theory of personal data protection.

Augustin Yanchev’s abstract contains precisely all the necessary elements, and the report on the scientific contributions, prepared by the PhD student, accurately expresses what has been achieved with the dissertation. There are some inaccuracies in the dissertation which do not diminish its scientific value. The doctoral candidate could make a more in-depth analysis of the problems with the transfer and processing of personal data to countries whose legislation does not comply with the principles laid down by the EU for the protection of personal data and should not be afraid to be critical. After refinement and development of some of the theses, the thesis deserves to become publicly available as an independent scientific publication. With its scholarly value as a comprehensive study of the fundamental right to data protection, such a publication would be useful reading not only for researchers in the field of EU law, but also for people involved in the processing of personal data.

In conclusion, I give a positive assessment of the dissertation, considering that it contains scientific results representing an original contribution to legal science, as well as the doctoral candidate's in-depth theoretical knowledge and ability for independent research.

Dear members of the Scientific Jury,

Considering the qualities of the dissertation, I believe that it has undoubted merits, demonstrates a thorough analysis leading to theoretical conclusions, contains important contributions and proposals *de lege ferenda*, therefore, with conviction I propose the Scientific Jury to award the educational and scientific degree “Doctor” to Augustin Asenov Yanchev.

Date.....

Drafted the opinion:

Prof. Dr. Plamen Kirov